

Бібліографічний опис статті:

Бондаренко Г. Г. Правові та інституційні механізми взаємної відповідальності держави і громадянського суспільства в системі публічного управління. Актуальні проблеми інноваційної економіки та права. 2026. № 1. С. 8-13.

Bondarenko H. H. Legal and institutional mechanisms of mutual responsibility of the state and civil society in the system of public administration. Actual problems of innovative economy and law. 2026. No. 1, pp. 8-13.

УДК 347.9(477); JEL classification: K41, K42, H83, L33

DOI: <https://doi.org/10.36887/2524-0455-2026-1-2>

МУШУК Василь Васильович, аспірант кафедри економіки та публічного управління
Полтавського державного аграрного університету, <https://orcid.org/0009-0009-2413-3004>

ІНСТИТУТ ПРИВАТНИХ ВИКОНАВЦІВ В УКРАЇНІ: РЕЗУЛЬТАТИВНІСТЬ ТА ВИКЛИКИ

Мушук В. В. Інститут приватних виконавців в Україні: результативність та виклики.

У статті здійснено короткий огляд наслідків реформування системи примусового виконання судових рішень в Україні, зокрема, результативності діяльності інституту приватних виконавців та аналізу основних викликів, що постають перед приватними виконавцями у процесі трансформації системи примусового виконання рішень. Необхідність забезпечення подальшої інституалізації системи приватного виконання судових рішень, а також нерівномірний доступ приватних виконавців до справ різних категорій, конкуренція та дисбаланс повноважень між приватними та державними виконавцями, а також відсутність узгодженості між нормативно-правовими актами щодо виконання провадження актуалізують предметне поле дослідження. У роботі над статтею були використані такі методи: компаративного (порівняльного) аналізу – для порівняння діяльності державних і приватних виконавців; систематизації – у процесі виявлення основних обмежень щодо діяльності приватних виконавців; узагальнення – для формування пропозицій з удосконалення інституту приватних виконавців. Підтверджено точку зору фахівців про вищу ефективність роботи приватних виконавців і зроблено висновок, що цей ефект досягається при нерівномірному розподілі виконання судових проваджень між державними і приватними виконавцями: 70% проти 30% на користь державних. Дослідження організаційних моделей примусового виконання рішень судів та інших органів у зарубіжних країнах дало можливість констатувати наявність неухильного руху від державних виконавчих систем до змішаних і приватних. Удосконалення системи примусового виконання рішень має здійснюватися з урахуванням міжнародних принципів, головним із яких є пріоритетність захисту прав людини, неупередженість та підзвітність. Запропоновані заходи щодо подолання викликів інституту приватних виконавців, а саме: скасування мораторію на доступ приватних виконавців до справ, де позивачами є державні установи та підприємства; надання приватним виконавцям повноцінного доступу до відомостей про майно боржників; удосконалення судового контролю за виконанням рішень та інші.

Ключові слова: публічне управління, виконавче провадження, приватний виконавець, примусове виконання рішень, права людини.

Постановка проблеми у загальному вигляді. У процесі реформування системи примусового виконання судових рішень в Україні було запроваджено інститут приватних виконавців, основним завданням якого було підвищення ефективності правосуддя за рахунок забезпечення реального виконання рішень судів. Недостатня узгодженість між нормативно-правовими актами, нерівномірний доступ приватних виконавців до справ різних категорій, обмеження територіальної діяльності, а також конкуренція та дисбаланс повноважень між приватними та державними виконавцями перешкоджають повноцінній інституалізації системи приватного виконання судових рішень. Отже, постає необхідність поглибленого вивчення проблем функціонування інституту приватних виконавців та розроблення пропозицій, спрямованих на підвищення ефективності всієї системи виконавчого провадження.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Діяльність приватних виконавців у багатьох наукових дослідженнях розглядається як вагомий крок до підвищення ефективності судочинства, зменшення навантаження на державних виконавців рішень суду та створення конкурентного середовища. Саме через призму цих концептуальних положень науковці розробляють теоретичні основи та принципи діяльності приватних виконавців. Так, С. Якимчук і Л. Юзьков класифікують моделі виконання рішень суду, розподіляючи їх на централізовані, децентралізовані, «змішані» (public + private) [1]. А. Іванцова, аналізуючи приватно-правові моделі виконання рішень судів, які поширені у багатьох країнах, звертає увагу на основні риси та специфіку цих систем [2]. Організацію, повноваження, відповідальність та результати діяльності державних, приватних і змішаних систем виконання судових рішень у різних країнах аналізують А. Світлична та А. Майданевич [3]. Грунтовний аналіз інструментів, які використовують приватні виконавці, а також інституційних принципів та результативності їх діяльності міститься в роботах Д. Іщенко [4], О. Русецької [5], С. Дяченко, Д. Завадко [6] та інших дослідників. У багатьох дослідженнях [1; 4] констатується, що діяльність приватних виконавців при виконанні судових рішень є ефективною у порівнянні з державними, тому доцільність їх залучення не викликає сумнівів, що, однак, не виключає необхідності проведення більш ґрунтовних

досліджень стосовно подальшої інституалізації діяльності приватних виконавців.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Стаття присвячена виявленню результативності діяльності приватних виконавців як альтернативи державним та основних викликів становленню інституту приватних виконавців в Україні.

Виклад основного матеріалу дослідження. Виконання рішень судів є свідченням дієвості механізму захисту прав громадян держави та інших осіб, адже саме на цій стадії судового провадження відбувається фактичне поновлення порушених прав осіб [7]. Оскільки добровільність виконання судових рішень є низькою, що порушує одну з основних засад судочинства – принцип обов'язковості, – виконання судового рішення покладається на судових виконавців, саме їх взаємодія із судами забезпечує ефективність роботи усієї судової гілки влади. Примусове виконання рішень суду здійснюється в Україні двома категоріями суб'єктів – державними та приватними виконавцями: органами державної виконавчої служби та, у випадках, передбачених спеціальним законодавством, приватними виконавцями [8; 9].

Дослідження свідчать, що в багатьох європейських країнах (Франція, Бельгія, Люксембург, Нідерланди, Велика Британія) діє система виконання судових рішень приватними виконавцями, яка фактично має риси змішаної системи [10; 11]. Так, у Нідерландах, Франції, Швеції судові виконавці поєднують функції державного службовця та приватної особи [12; 13], що дає змогу зробити процес більш гнучким, конкурентним та ефективним. Про вищу ефективність роботи приватних виконавців в Україні свідчать і фахівці-юристи. Голова Асоціації приватних виконавців України зазначила, що протягом 2024 р. один приватний виконавець повернув кредиторам у шість разів більше коштів, ніж один державний виконавець; на електронних торгах ДП «СЕТАМ» реалізували у 26 разів більше майна, а на земельних торгах приватні виконавці продали втричі більше земельних ділянок [14]. Однак статистика, яка надається Міністерством юстиції України, дозволяє зробити висновок, що ефективність роботи приватних виконавців досягається при нерівномірному розподілі виконання судових проваджень між державними і приватними виконавцями: 70% проти 30% на

користь державних [15]. Порівняння окремих результатів роботи державних і приватних виконавців у 2024 р. наведено в таблиці 1.

Звернемо увагу, що у 2024 р. приватні виконавці забезпечили стягнення 6,1% загальної суми, пред'явленої до стягнення, тоді як у державних виконавців цей показник становив усього 1,0%. Ці цифри радше є свідченням загальної неефективності функціонування системи примусового виконання судових рішень, ніж показником ефективності роботи приватних виконавців. Також у приватних виконавців невисоким є показник фактично виконаних виконавчих документів (12,6%) і кількість завершених виконавчих документів (9,5%), хоча відношення фактично виконаних виконавчих проваджень до всіх завершених у приватних виконавців є вищим – 84,4% проти 66,7% у державних виконавців. Тож, очевидно, що відносно вищі показники ефективності роботи приватних виконавців не можуть заспокоювати, система примусового виконання рішень судів та інших органів має розвиватися, а виконавчі процедури – вдосконалюватися.

Таблиця 1

Порівняння окремих результатів роботи державних і приватних виконавців, 2024 р.

Показники	Виконавці	
	державні	приватні
Кількість ВД, що надійшли до виконання протягом року, тис. од.	2 863	373,7
Кількість ВД, що надійшли до виконання протягом року, %	88,5	11,5
Сума, пред'явлена до стягнення, млрд грн	1 530,9	149,8
Сума, пред'явлена до стягнення, %	91,0	9,0
Кількість фактично виконаних ВД, тис. од.	1 684	223,2
Кількість фактично виконаних ВД, %	87,4	12,6
Завершено ВД, тис. од.	2 527,9	264,5
Завершено ВД, %	90,5	9,5
Всього стягнуто, млн грн	16 204	9 295
Всього стягнуто, %	64,0	36,0
Відношення фактично виконаних виконавчих проваджень до всіх завершених (відносна, від своєї кількості), %	66,7	84,4

Джерело: дані Агенції з питань виконання рішень [15].

У системі публічного управління приватно-виконавча діяльність підпадає під ряд обмежень, частина з яких переростає в проблеми і створює виклики для зміцнення інституту приватного виконавця. Йдеться насамперед про такі обмеження:

- заборону на примусове виконання судових рішень, боржниками за якими є державні підприємства;
- заборону на здійснення діяльності у разі внесення до Єдиного реєстру приватних виконавців запису про зупинення або припинення права на таку діяльність;
- заборону діяльності приватних виконавців без наявності чинного договору страхування цивільно-правової відповідальності;
- збереження права власності на матеріали виконавчого провадження та архіву приватного виконавця за державою;
- зобов'язання з організації офісу в межах виконавчого округу.

У справах окремих категорій, зокрема щодо стягнення аліментів, призначення та виплати соціальних виплат, а також у справах, де боржником виступає держава, приватні виконавці фактично не мають змоги діяти або їхня діяльність є обмеженою. Про необґрунтованість мораторію щодо примусового виконання рішень, боржниками за якими є державні підприємства, заявляють представники Асоціації приватних виконавців [16], а Європейська Комісія у документі «План для Ukraine Facility 2024–2027» зазначає, що виконання судових рішень є запорукою верховенства права, тому діяльність державних та приватних виконавців має бути вдосконаленою [17].

С. Дяченко і Д. Завадко вказують також на проблему практичного застосування норми щодо обов'язку страхування цивільно-правової відповідальності суб'єктом приватної виконавчої діяльності [6], яка виражається в тенденції придбання приватними виконавцями більш дешевих договорів страхування, які можуть не забезпечувати відшкодування особі матеріальних втрат, понесених нею у разі непрофесійної діяльності приватного виконавця.

Із введенням інституту приватного виконавця Міністерство юстиції України в 2016 р. своїм наказом затвердило Положення про офіс приватного виконавця [18], в розділі III якого йдеться про підстави для проведення перевірок роботи офісу (початок здійснення діяльності; зміна офісу; планові та позапланові перевірки). Проте зростання з 2022 р. масштабів російської військової агресії обумовило проблематичність проведення перевірок офісів приватних виконавців на тих територіях, де велися воєнні дії. У зв'язку з цим у 2025 р. Положення про офіс приватного виконавця було доповнено розділом IV «Особливості організації та перевірки офісу приватного виконавця у період дії воєнного стану», у якому визначено, що в період дії воєнного стану перевірка офісу приватного виконавця на відповідність установленим вимогам, якщо офіс розташований на території можливих бойових дій, не проводиться [19].

Одним із найбільших викликів для розвитку інституту приватного виконавця залишається відсутність зацікавленості з боку державних органів влади у формуванні приватної виконавчої служби як повноцінної складової системи примусового виконання рішень. Керівництво державної виконавчої служби (ДВС) безпосередньо зацікавлене в функціонуванні системи державних виконавців, оскільки претендує на грошову винагороду залежно від суми стягнутих ними коштів. В. Чепурний наводить приклад, що за перші 8 місяців 2022 р. директор департаменту ДВС (окрім зарплати) отримав ще понад 1,4 млн грн доходу у вигляді фіксованого відсотка від стягнених усім департаментом ДВС коштів [20].

Дослідження організаційних моделей примусового виконання рішень судів та інших органів у зарубіжних країнах свідчить про неухильний рух від державних виконавчих систем до змішаних і приватних. Тож удосконалення системи примусового виконання рішень має здійснюватися з урахуванням міжнародних принципів, головним із яких є пріоритетність захисту прав людини, неупередженість та підзвітність. Змішані системи найчастіше поєднують приватну ініціативу та державний контроль – держава встановлює стандарти, ліцензує виконавців, здійснює нагляд, що сприяє дотриманню балансу між ефективністю судової системи і дотриманням прав людини. Приватні виконавці з розвитком інституалізації демонструють вищу ефективність, проте питання регулювання, підзвітності, прозорості, етичних стандартів і контролю завжди залишаються критичними і можуть породжувати ризики зловживань. Основними заходами щодо подолання викликів інституту приватних виконавців є такі:

- скасування мораторію на доступ приватних виконавців до справ, де позивачами є державні установи та підприємства;
- надання приватним виконавцям повноцінного доступу до відомостей про майно боржників;
- удосконалення судового контролю за виконанням рішень;
- запровадження астрента для рішень зобов'язального характеру;
- зрівняння повноважень приватних та державних виконавців;
- запровадження професійних стандартів контролю якості виконання.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Введення в Україні інституту приватного примусового виконання судових рішень і рішень інших

органів сприяло зростанню частки фактично виконаних рішень і пришвидшенню процедур стягнення коштів. Створена змішана система примусового виконання обумовила формування конкурентного середовища, позитивно вплинула на оперативність і результативність роботи виконавців. Із проведеного аналізу можна зробити такі висновки:

- завдяки більшій відповідальності та прозорості діяльності приватні виконавці мають більше довіри з боку бізнесу та громадян щодо захисту їх прав;
- проте нерівномірний розподіл навантаження між державними і приватними виконавцями, прогалини у законодавстві та недостатня інтеграція інформаційних систем знижують результативність функціонування інституту приватного виконавця;
- наразі державні виконавці мають інституційні переваги, що впливає на відчуття справедливості усієї

системи примусового виконання рішень та може стримувати її розвиток.

В Україні існує потреба у подальшій реформі законодавства, що передбачено також у Плані для Ukraine Facility 2024–2027, де йдеться про ухвалення пакету законопроектів щодо вдосконалення виконання судових рішень, розширення функціоналу автоматизованої системи виконавчого провадження, інтеграцію Єдиного реєстру боржників з іншими реєстрами. У цьому контексті перспективними можуть бути емпіричні дослідження на основі аналізу статистики результативності роботи різних категорій виконавців, регіональних відмінностей щодо примусового виконання рішень та оцінки трудомісткості роботи державних і приватних виконавців.

Література.

1. *Yakymchuk S., Yuzkov L.* Models of Enforcement of Court Decisions. *University Scientific Notes*. 2019. No. 3 (71). pp. 84–203.
2. *Іванцова А.* Приватні виконавці в Україні та зарубіжних країнах. Вимоги та повноваження. *Грааль науки*. 2022. № 17. С. 148–153. DOI: <https://doi.org/10.36074/grail-of-science.22.07.2022.026>.
3. *Svitlychnyy A., Maidanovich A.* Activities of foreign authorities carrying out enforcement of judgments. *Visegrad Journal on Human Rights*. 2021. № 2. Pp. 19–23. URL: journal-vjhr.sk.
4. *Іщенко Д. Ю.* Інструменти діяльності приватних виконавців у системі права України: дис. ... д-ра філософії за спеціальністю 081 «Право». 2023. 291 с. URL: <https://ekmair.ukma.edu.ua/server/api/core/bitstreams/71fec762-b3ac-4c7d-a8ed-b6e3023bbc30/content>.
5. *Русецька О. О.* Шодо ефективності роботи приватного та державного виконавців при примусовому виконанні рішень суду: порівняльний аналіз. *Науковий вісник Ужгородського Національного Університету. Серія ПРАВО*. 2025. Вип. 90, ч. 2. С. 192–196. DOI: <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2025.90.2.27>.
6. *Дяченко С. В., Завадко Д. О.* Приватні виконавці в Україні: правовий статус, проблеми та перспективи розвитку. *Вісник НТУУ «КПІ». Політологія. Соціологія. Право*. 2021. Вип. 2 (50). С. 99–104. DOI: [https://doi.org/10.20535/2308-5053.2021.2\(50\).242883](https://doi.org/10.20535/2308-5053.2021.2(50).242883).
7. Виконавче провадження: навч. посіб. (у схемах і таблицях) / Ю. М. Юркевич, О. Б. Верба-Сидор, Н. М. Грабар та ін.; за ред. канд. юрид. наук, доц. О. Б. Верби Сидор. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2020. 600 с. URL: <https://dspace.lvduvs.edu.ua/handle/1234567890/3221>.
8. Про органи та осіб, які здійснюють примусове виконання судових рішень і рішень інших органів : Закон України від 02.06.2016 № 1403-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1403-19?lang=uk#Text>.
9. Про виконавче провадження : Закон України від 02.06.2016 № 1404-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1404-19?lang=uk#Text>.
10. *Понов К.* Новий погляд на реформу судоустрою: чи будуть в Україні приватні судові виконавці? *Європейська правда*. 23.09.2015. URL: <https://www.eurointegration.com.ua/experts/2015/09/23/7038594/>.
11. *Вільчик Т. Б.* Європейські стандарти виконавчого провадження. *Forum Prava*. 2023. № 75(2). С. 6–18. DOI: <http://doi.org/10.5281/zenodo.7699510>.
12. Hess B. Comparative analysis of the national reports. *Enforcement Agency. Practice in Europe*. London, 2005. 36 p.
13. *Yarkov V.* The Various European Systems of Enforcement. 1 er Forum mondial sur l'exécution – 1 st Global Forum on Enforcement – Strasbourg – 10 Dec. 2014. URL: https://uihj.com/archive-ujhj/en/ressources/21629/04/vladimir_yarkov.pdf.
14. Верховний Суд та приватні виконавці обговорили ключові проблеми виконання судових рішень та шляхи їхнього вирішення. URL: <https://sud.ua/uk/news/sud-info/330366-verkhovnyy-sud-i-chastnye-ispolniteli-obsudili-klyuchevye-problemy-ispolneniya-sudebnykh-resheniy-i-puti-ikh-resheniya>.
15. Статистика 2024: Агенція з питань виконання судових рішень. URL: <https://www.ae.org.ua/stat2024/>.
16. Ефективне примусове виконання рішень має важливе значення як на національному рівні, так і щодо відповідності нашої країни критеріям для вступу до ЄС. URL: <https://surl.li/qsesfy>.
17. План для Ukraine Facility 2024–2027. URL: <https://www.ukrainefacility.me.gov.ua/wp-content/uploads/2024/03/plan-ukraine-facility.pdf>.
18. Про затвердження Положення про офіс приватного виконавця : Наказ Міністерства юстиції України від 15.11.2016 № 3238/5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1487-16?lang=uk#Text>.
19. Про внесення змін до деяких нормативно-правових актів Міністерства юстиції України : Наказ Міністерства юстиції України від 08.08.2025 № 2159/5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1182-25?lang=uk#Text>.
20. *Ченурний В.* Виконавче провадження в умовах війни: нові виклики і давні проблеми. *Юридична практика*, 16.01.2023. URL: <https://pravo.ua/vykonavche-provadhennia-v-umovakh-viiny-novi-vyklyky-i-davni-problemy>.

References.

1. *Yakymchuk, S., & Yuzkov, L.* (2019). Models of Enforcement of Court Decisions. *University Scientific Notes*, no. 3 (71), pp. 84–203.
2. *Ivantsova, A.* (2022). Pryvatni vykonavtsi v Ukraini ta zarubizhnykh krainakh. Vymohy ta povnovazhennia [Private bailiffs in Ukraine and foreign countries. Requirements and powers]. *Hraal nauky*, no. 17, pp. 148–153. <http://doi.org/10.36074/grail-of-science.22.07.2022.026>.
3. *Svitlychnyy, A., & Maidanovich, A.* (2021). Activities of foreign authorities carrying out enforcement of judgments. *Visegrad Journal on Human Rights*, no. 2, pp. 19–23. Available at: journal-vjhr.sk.
4. *Ishchenko, D. Yu.* (2023). *Instrumenty diialnosti pryvatnykh vykonaotsiv u systemi prava Ukrainy* [Tools of activity of private bailiffs in the legal system of Ukraine] (Doctoral dissertation). Available at: <https://ekmair.ukma.edu.ua/server/api/core/bitstreams/71fec762-b3ac-4c7d-a8ed-b6e3023bbc30/content>.
5. *Rusetska, O. O.* (2025). Shchodo efektyvnosti roboty pryvatnoho ta derzhavnogo vykonavtsiv pry prymusovomu vykonanni rishen sudu: porivniialnyi analiz [On the efficiency of the work of private and state bailiffs in the compulsory enforcement of court decisions: a comparative analysis]. *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho Natsionalnoho Universytetu. Seria PRAVO*, vol. 90, no. 2, pp. 192–196. <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2025.90.2.27>.
6. *Diachenko, S. V., & Zavadko, D. O.* (2021). Pryvatni vykonavtsi v Ukraini: pravovyi status, problemy ta perspektyvy rozvytku [Private bailiffs in Ukraine: legal status, problems and development prospects]. *Visnyk NTUU «KPI». Politolohiia. Sotsiolohiia. Pravo*, vol. 2 (50), pp. 99–104. [http://doi.org/10.20535/2308-5053.2021.2\(50\).242883](http://doi.org/10.20535/2308-5053.2021.2(50).242883).
7. *Yurkevych, Yu. M., Verba-Sydor, O. B., Grabar, N. M. et al.* (2020). *Vykonavche provadhennia: navch. posib. (u skhemakh i tablytsiakh)* [Enforcement proceedings: educational manual (in schemes and tables)]. Lvivskyi derzhavnyi universytet vnutrishnikh sprav. Available at: <https://dspace.lvduvs.edu.ua/handle/1234567890/3221>.
8. Pro orhany ta osib, yaki zdiisniuut prymusove vykonannia sudovykh rishen i rishen inshykh orhaniv [On authorities and persons carrying out compulsory enforcement of court decisions and decisions of other bodies]: Zakon Ukrainy vid 02.06.2016 no. 1403-VIII. (2016). Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1403-19?lang=uk#Text>.

9. Pro vykonavche provadzhenia [On enforcement proceedings]: Zakon Ukrainy vid 02.06.2016 no. 1404-VIII. (2016). Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1404-19?lang=uk#Text>.
10. **Ропов, К.** (2015). Novyi pohliad na reformu sudoustroiu: chy budut v Ukraini pryvatni sudovi vykonavtsi? [A new look at the judicial system reform: will there be private bailiffs in Ukraine?]. *Yevropeiska pravda*. Available at: <https://www.eurointegration.com.ua/experts/2015/09/23/7038594/>.
11. **Vilchuk, T. B.** (2023). Yevropeiski standarty vykonavchoho provadzhenia [European standards for enforcement proceedings]. *Forum Prava*, no. 75(2), pp. 6–18. doi:10.5281/zenodo.7699510.
12. **Hess, B.** (2005). *Comparative analysis of the national reports. Enforcement Agency. Practice in Europe*. London.
13. **Yarkov, V.** (2014). The Various European Systems of Enforcement. *1st Global Forum on Enforcement – Strasbourg*. Available at: https://uihj.com/archive-ujhj/en/ressources/21629/04/vladimir_yarkov.pdf.
14. Verkhovnyi Sud ta pryvatni vykonavtsi obhovoryly kluchovi problemy vykonannia sudovykh rishen ta shliakhy yikhnyoho vyrishennia [The Supreme Court and private bailiffs discussed key problems of court decisions and ways to solve them]. (2024). Available at: <https://sud.ua/uk/news/sud-info/330366-verkhovnyu-sud-i-chastnye-ispolniteli-obsudili-klyuchevye-problemy-ispolneniya-sudebnykh-resheniy-i-puti-ikh-resheniya>.
15. Statystyka 2024: Ahentsiia z pytan vykonannia sudovykh rishen [Statistics 2024: Agency for the Enforcement of Court Decisions]. (2024). Available at: <https://www.ae.org.ua/stat2024/>.
16. Efektyvne prymusove vykonannia rishen maie vazhlyve znachennia yak na natsionalnomu rivni, tak i shchodo vidpovidnosti nashoi krainy kryteriiam dlia vstupu do YeS [Effective compulsory enforcement of decisions is important both at the national level and in terms of our country's compliance with the criteria for joining the EU]. (n.d.). Available at: <https://surl.li/qsesfy>.
17. Plan dlia Ukraine Facility 2024-2027 [Plan for Ukraine Facility 2024-2027]. (2024). Available at: <https://www.ukrainefacility.me.gov.ua/wp-content/uploads/2024/03/plan-ukraine-facility.pdf>.
18. Pro zatverdzhennia Polozhennia pro ofis pryvatnoho vykonavtsia [On approval of the Regulation on the office of a private bailiff]: Nakaz Ministerstva yustytisii Ukrainy vid 15.11.2016 no. 3238/5. (2016). Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1487-16?lang=uk#Text>.
19. Pro vnesennia zmin do deiakykh normatyvno-pravovykh aktiv Ministerstva yustytisii Ukrainy [On amendments to some legal acts of the Ministry of Justice of Ukraine]: Nakaz Ministerstva yustytisii Ukrainy vid 08.08.2025 no. 2159/5. (2025). Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1182-25?lang=uk#Text>.
20. **Chepurnyi, V.** (2023). Vykonavche provadzhenia v umovakh viiny: novi vyklyky i davni problemy [Enforcement proceedings in war conditions: new challenges and old problems]. *Yurydychna praktyka*. Available at: <https://pravo.ua/vykonavche-provadzhenia-v-umovakh-viiny-novi-vyklyky-i-davni-problemy>.

Abstract.

Mushuk V. The institute of private enforcement officers in Ukraine: effectiveness and challenges.

The article provides a brief overview of the consequences of reforming the system of compulsory enforcement of court decisions in Ukraine, in particular, the effectiveness of the activities of the institute of private enforcement officers, and an analysis of the main challenges faced by private enforcement officers in the process of transforming the system of compulsory enforcement. The necessity of ensuring further institutionalization of the private enforcement system, as well as the uneven access of private enforcement officers to cases of different categories, competition, and the imbalance of powers between private and state enforcement officers, along with the lack of coherence among regulatory acts governing enforcement proceedings, highlights the relevance of the research. The following methods were used in the preparation of the article: comparative analysis to examine the activities of state and private enforcement officers; systematization to identify the main constraints on private enforcement officers' activities; and generalization to develop proposals for improving the institution of private enforcement officers. The experts' opinion on the higher efficiency of private enforcement officers has been confirmed, and it is concluded that this effect is achieved against the backdrop of an uneven distribution of enforcement proceedings between state and private enforcement officers: 70% to 30% in favor of state officers. The study of organizational models of compulsory enforcement of court and other bodies' decisions in foreign countries revealed a steady shift from state to mixed and private enforcement systems. The improvement of the compulsory enforcement system should be carried out in accordance with international principles, the main of which are the priority of protecting human rights, impartiality, and accountability. The proposed measures to overcome the challenges faced by the institute of private enforcement officers include: lifting the moratorium on private enforcement officers' access to cases involving state institutions and enterprises; granting private enforcement officers full access to information on debtors' assets; improving judicial oversight of enforcement procedures, among others.

Keywords: public administration, enforcement proceedings, private enforcement officer, compulsory enforcement of decisions, human rights.

Стаття надійшла до редакції / Received 18.12.2025

Прийнята до друку / Accepted 05.01.2026

Бібліографічний опис статті:

Мушук В. В. Інститут приватних виконавців в Україні: результативність та виклики. *Актуальні проблеми інноваційної економіки та права*. 2026. № 1. С. 13-16.

Mushuk V. The institute of private enforcement officers in Ukraine: effectiveness and challenges. *Actual problems of innovative economy and law*. 2026. No. 1, pp. 13-16.

УДК: 343.13

DOI: <https://doi.org/10.36887/2524-0455-2026-1-3>

ЧЛЕНОВ Микола Володимирович, старший викладач кафедри Національного юридичного університету ім. Ярослава Мудрого, <https://orcid.org/0000-0001-8117-4544>

СИСТЕМА ТА ІЄРАРХІЯ ДЖЕРЕЛ НОРМАТИВНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЄРДР В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ КРИМІНАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

Членов М.В. Система та ієрархія джерел нормативно-правового регулювання ЄРДР в умовах цифровізації кримінального процесу.

У статті здійснено комплексний аналіз нормативно-правового регулювання функціонування Єдиного реєстру досудових розслідувань (ЄРДР) як ключового елемента цифрової інфраструктури кримінальної юстиції України. Метою роботи є визначення ієрархічної структури джерел права, що регламентують роботу Реєстру, та оцінка впливу новітніх нормативних актів 2024–2025 років на трансформацію ЄРДР у систему електронного кримінального провадження (e-Case). Методологічну основу дослідження становлять методи системного аналізу, формально-юридичний та порівняльно-правовий методи. Досліджено вертикальну структуру нормативної бази, яку класифіковано за рівнями юридичної сили: від конституційних приписів та кодифікованого законодавства до підзаконних відомчих актів і технічних класифікаторів. Особливу увагу приділено аналізу новел законодавства, зокрема нових стандартів захисту персональних даних (Наказ Генерального прокурора від 27.01.2025 № 20), стратегічних документів розвитку органів прокуратури на 2025–2028 роки та механізмів інтегрованості ЄРДР із інформаційно-комунікаційною системою «iKey» і судовими реєстрами. Наукова новизна дослідження полягає в обґрунтованні тези про те, що сучасна нормативна база ЄРДР вийшла за межі суто процесуального регулювання і трансформувалася в інтегровану систему, яка поєднує норми кримінального процесу з технічними регламентами кібербезпеки та міжнародними стандартами захисту даних. Результати дослідження підтверджують, що нормативні зміни останніх років створюють правовий фундамент для поетапного переходу до безпаперового формату розслідування, забезпечуючи при цьому баланс між ефективністю слідства та правами людини. Практична значущість роботи полягає у систематизації чинного законодавства, що може бути використано для удосконалення правозастосовної практики органів правопорядку.

Ключові слова: ЄРДР, кримінальний процес, джерела права, цифровізація, електронні докази, персональні дані, e-Case, інтегрованість.